

ПРИТУРКА НА ЧИСЛИТЕЛНИЦЪ-ТЪ.

СИЛЫ ИЛИ СТЫПЕНИ И КОРЕНІЕ.

405. Издвиганіе на силы-шы.

1. Кога едно число ся умножи само на себе нѣколко пѣти, то произведеніе-та ся наричатъ *силы* или *стыпени* на това число (§. 43).

2. Произведеніе отъ едно умноженіе ся нарича *вторя* сила или *стыпень* (четвероугленна сила или квадратъ), напр. $8 \times 8 = 64$; произведеніе отъ двѣ умноженія — *трешя* или *кубическа* сила (кубъ) напр. $6 \times 6 \times 6 = 216$ и пр.

3. Намѣсто да ся умножява едно число на себе си може да ся пише число-то, кое-то показва искаемъ-тъ силъ отгорѣ на дѣсякъ странъ на числа-та, на пр. 8^2 , 6^3 . Така написаны-ты числа отгорѣ (2 и 3) ся наричатъ *показашеліе*.

4. Показателіе показвать колко пѣти трѣбва да вземемъ число-то за производитель.

5. За да двигнемъ еднъ силъ на едно число до другъ силъ трѣбва да умножимъ показателя на дадено-то число съ число-то, кое-то показва искаемъ-тъ силъ. На пр. 3-та сила на $5^2 = 5^{2 \times 3} = 5^6$.

6. Една дробъ ся двига на кождѣ-е силъ, кога-то и числитель-тъ и знаменатель-тъ отдѣлно ся двигнѣтъ до онѣхъ силъ. На пр. $\left(\frac{3}{5}\right)^2 = \frac{3^2}{5^2} = \frac{9}{25}$.

7. Всяка сила на 1 е 1; силы-ты на всяко число, кое-то е по-голѣмо отъ 1, сѣ по-голѣмы отъ сѣще-то число; а силы-ты на всякое число, кое-то е по-малко отъ 1, сѣ по-малкы отъ сѣще-то число.

8. Да умножимъ силъ-тъ на едно число съ другъ силъ отъ сѣще-то число трѣбва да съберемъ показатели-ты на силы-ты; а да раздѣлимъ силъ-тъ на едно число на другъ силъ отъ сѣще-то число трѣбва да извадимъ показателя на дѣлителя изъ показателя на дѣлимо-то: за прим. $5^3 \times 5^5 = 5^{3+5} = 5^8$; а $5^8 : 5^3 = 5^{8-3} = 5^5$.

9. Произведеніе-то на двѣ числа не може да има по-много цыфры отъ колко-то ги има въ двѣ-тъ числа заедно, и *трѣбва* да има толкова или еднъ по-малко отъ колко-то